

This question paper contains 3 printed pages]

LR—27—2024

FACULTY OF HUMANITIES

M.A. (External) (First Year) EXAMINATION

APRIL/MAY, 2024

POLITICAL SCIENCE

Paper III

(International Relations and Politics)

(Thursday, 9-5-2024)

Time : 10.00 a.m. to 1.00 p.m.

Time—Three Hours

Maximum Marks—100

N.B. :— (i) There are *five* questions.

(ii) Marks per question is (20).

(i) एकूण पाच प्रश्न आहेत.

(ii) प्रत्येक प्रश्नाला गुण संख्या (20) आहे.

1. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20

(i) Comment in detail on the developmental stage of International relations.

(ii) Explain the role of BRICS organization in International Politics.

खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

(i) आंतरराष्ट्रीय संबंधाच्या विकास अवस्थेवर सविस्तर भाष्य करा.

(ii) आंतरराष्ट्रीय राजकारणातील ब्रिक्स संघटनेची भूमिका विशद करा.

P.T.O.

2. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20

- (i) Explain the basis of the behavioural theory of international relations pioneered by David Eastern.
- (ii) Discuss North-South dialogue in International relations.

खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

- (i) डेव्हिड ईस्टर्न प्रणित आंतरराष्ट्रीय संबंधाच्या वर्तनवादी सिद्धांताचे आधार स्पष्ट करा.
- (ii) आंतरराष्ट्रीय संबंधातील उत्तर-दक्षिण संवाद यावर सविस्तर चर्चा करा.

3. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20

- (i) Explain the meaning of National Power and write the characteristics of National Power.
- (ii) Explain the success and failure of the environmentalism movement in World Politics.

खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

- (i) राष्ट्रीय सत्तेचा अर्थ सांगून राष्ट्रीय सत्तेची वैशिष्ट्ये लिहा.
- (ii) जागतिक राजकारणातील पर्यावरणवाद या चळवळीच्या यश-अपयश विशद करा.

4. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20

- (i) Write in detail the principles of idealistic approach of International relations.
- (ii) Explain the meaning of National Power and explain the limits of National Power.

खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

- (i) आंतरराष्ट्रीय संबंधाच्या आदर्शवादी दृष्टीकोनाची तत्त्वे सविस्तर लिहा.
- (ii) राष्ट्रीय सत्तेचा अर्थ स्पष्ट करून राष्ट्र सत्तेच्या मर्यादा विशद करा.

WT

(3)

LR—27—2024

5. Write short notes on any *two* from the following :

20

- (i) The changing nature of International Relations
- (ii) Barriers in North-South Dialogue
- (iii) ASEAN
- (iv) Political Leadership.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर संक्षिप्त टिपा लिहा :

- (i) आंतरराष्ट्रीय संबंधाचे बदलते स्वरूप
- (ii) उत्तर-दक्षिण संवादातील अडथळे
- (iii) अशियान
- (iv) राजकीय नेतृत्व.

LR—27—2024

3